

TEISĖS AKTO PROJEKTO DALYKINIO VERTINIMO PAŽYMA

2026-08-24 Nr. NV-2215

ĮSTATYMO PROJEKTAS Nr.: TAP-26-950, 26-951 TAIS-26-7733(2), 26-7734(2)		DĖL NESĄŽININGOS PREKYBOS PRAKTIKOS ŽEMĖS ŪKIO IR MAISTO PRODUKTŲ TIEKIMO GRANDINĖJE DRAUDIMO ĮSTATYMO NR. XIV-409 1, 13, 18 IR 21 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO (TOLIAU – NPPDĮ PROJEKTAS)		
		Rengėjas	Svarstyta	Siūloma
Įtraukta į artimiausią Seimo sesiją	Pasirenkama ☐ Taip ☐ Ne	Žemės ūkio ministerija	Pasirenkama ☐ TAP ☐ LRV pasitarimas ☐ LRV posėdis ☒ Nesvarstyta <i>Data iš kalendoriaus</i>	Pasirenkama ☒ Svarstyti TAP ☐ Svarstyti LRV pasitarime ☒ Svarstyti LRV posėdyje ☐ Gražinti tobulinti
Įgyvendina Vyriausybės programą	Pasirenkama ☐ Taip ☒ Ne			

SPRENDŽIAMA PROBLEMA

NPPDĮ projekto parengimą paskatino Viešojo administravimo įstatymo 37 straipsnio papildymas 11 dalimi, numatant, kad: „Taikant ūkio subjektų veiklą reglamentuojančiuose įstatymuose nustatytą atsakomybę, lengvinančia aplinkybe laikoma tai, kad ūkio subjektas veiklą vykdo pirmuosius metus“.

Atsižvelgiant į tai, papildomas NPPDĮ įtvirtintų atsakomybę lengvinančių aplinkybių sąrašas. Taip pat tikslinamos kitos NPPDĮ įstatymo nuostatos, siekiant jas padaryti aiškesnes, išvengti galimo dviprasmiško interpretavimo bei pašalinti Žemės ūkio agentūros (toliau – Agentūra) veikloje kylančias praktines problemas taikant šio įstatymo nuostatas.

PROBLEMOS SPRENDIMO PRIEMONĖS**Projektais numatoma:**

- NPPDĮ projekto 1 straipsniu siūloma iš 1 str. 5 dalies išbraukti perteklinę nuostatą apie pirkėjo metinę apyvartą (>2 mln. eurų), nes NPPDĮ taikymo sritis jau apibrėžta 1 str. 2 dalyje, o pagal Direktyvą (ES) 2019/633 ji taikoma tik tam tikroms pirkėjo paslaugoms;
- NPPDĮ projekto 2 straipsniu siūloma numatyti, kad Agentūra motyvuotu sprendimu sustabdo pažeidimo tyrimą, jei „**pirkėjas per Agentūros nustatytą terminą nepateikia informacijos apie pardavimo pajamas per praėjusius finansinius metus, iki kol pirkėjas pateikia Agentūros prašomą informaciją apie pardavimo pajamas. Jeigu pirkėjas veiklą vykdė trumpiau negu 12 mėnesių, gautos pardavimo pajamos nustatomos nuo veiklos pradžios iki mėnesio, kai galimai buvo padarytas pažeidimas**“. Tokiu būdu siekiama užkirsti kelią pirkėjų piktnaudžiavimui dėl pažeidimo tyrimo vilkinimo ir pažeidimo tyrimo nutraukimo;
- NPPDĮ projekto 3 straipsniu siūloma patikslinti Agentūros sprendimo kopijos išsiuntimo procesų šalims (fiziniams ir juridiniams asmenims) tvarką (sprendimo kopija siunčiama aktyvia elektroninių siuntų pristatymo adresu (pristatyta laikoma kitą darbo dieną), o jei jo nėra/neaktyvus – fiziniam asmeniui siunčiama jo deklaruotu (ar nurodytu) adresu, juridiniam asmeniui – Juridinių asmenų registre nurodytu buveinės (ar nurodytu) adresu arba, nesant galimybės įteikti buveinės adresu, sprendimo kopija siunčiama juridinio asmens vadovo deklaruotos gyvenamosios vietos adresu. Per 30 kalendorinių dienų nuo išsiuntimo dokumento neatsiėmus, jis laikomas įteiktu paskutinę šio termino dieną. Siūloma numatyti galimybę sprendimo kopiją taip pat siųsti juridinio asmens vadovo deklaruotos gyvenamosios vietos adresu, kadangi pasitaiko atvejų, kuomet kitais nurodytais būdais nepavyksta nusiųsti sprendimo kopijos);
- NPPDĮ projekto 4 str. 1 d. siūloma nustatyti, kad jei apskaičiuota bauda nesiekia 200 eurų, skiriama minimali 200 eurų bauda, nepaisant šioje dalyje numatyto maksimalaus 20 procentų baudos dydžio. Taip išvengiama interpretacijų, kai 200 eurų bauda viršija šį 20 procentų dydį;
- NPPDĮ projekto 4 str. 2 d. siūloma nustatyti minimalią 500 eurų baudą, jei apskaičiuotas dydis jos nesiekia, nepaisant šioje dalyje numatyto maksimalaus 0,7 procento baudos dydžio, bei patikslinti pajamų apskaičiavimą trumpiau nei 12 mėnesių veikiantiems pirkėjams (nuo veiklos pradžios iki pažeidimo mėnesio);
- NPPDĮ projekto 4 str. 3 d. atsižvelgiant į Teisingumo ministerijos pasiūlymą, siūloma suteikti teismui teisę vadovaujantis teisingumo bei protingumo principais skirti mažesnę nei minimalią baudą (nei numatyta šiame straipsnyje), jei ji būtų akivaizdžiai neproporcinga ir neteisinga;
- NPPDĮ projekto 4 str. 4 d. siūloma numatyti, kad už pirmą kartą padarytą pažeidimą, esant lengvinančioms ir nesant sunkinančių aplinkybių, bazinis baudos dydis mažinamas 50 %, bet negali būti mažesnis už nustatytą minimalią baudą;

TEISĖS AKTO PROJEKTO DALYKINIO VERTINIMO PAŽYMA

- NPPDI projekto 4 str. 5 d. siūloma patikslinti, kad nustačius konkrečią sunkinančią aplinkybę bazinė bauda didinama iki 100 proc. (neatsižvelgiant į atsakomybę lengvinančias aplinkybes), tačiau ji negali viršyti numatytų ribų (20 proc. nuo susidariusios pradelstų skolų tiekėjui sumos pavėluotų atsiskaitymų atveju ir 0,7 proc. nuo pardavimo pajamų kitų pažeidimų atveju);
- NPPDI projekto 4 str. 6 d. siūloma papildyti atsakomybę lengvinančių aplinkybių sąrašą atveju, kai pirkėjas veiklą vykdo pirmuosius metus, taip suderinant nuostatas su Viešojo administravimo įstatymu.

Atlikus siūlomus pakeitimus, tikimasi aiškesnių nuostatų tiek priežiūros institucijai, tiek visuomenei. Taip pat tikimasi užkirsti kelią galimam pirkėjų piktnaudžiavimui bei suteikti aiškesnius įgaliojimus ir pakankamus įrankius vykdyti šio įstatymo priežiūrą Agentūrai.

PAPILDOMŲ LĖŠŲ POREIKIS ☐ Taip ☒ Ne

NPPDI projektui įgyvendinti papildomų valstybės, savivaldybės biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų nereikės.

ADMINISTRACINĖ NAŠTA (PRISITAIKYMO IŠLAIDOS) ☐ Taip ☒ Ne	GYVENTOJAMS	☐ Taip ☒ Ne
	ŪKIO SUBJEKTAMS	☐ Taip ☒ Ne
	VALSTYBĖS IR SAVIVALDYBIŲ INSTITUCIJOMS IR ĮSTAIGOMS	☐ Taip ☒ Ne

SUINTERESUOTŲ ASMENŲ ĮTRAUKIMAS IR PROJEKTO DERINIMAS

☒ TM ☐ FM ☐ AM ☒ EIM ☐ EM ☐ KAM ☐ KM ☐ SADM ☐ SAM ☐ SM ☐ ŠMSM ☐ URM ☐ VRM ☐ ŽŪM
☐ LSA ☐ Verslo asociacijos ☐ Profesinės asociacijos ☐ Nevyriausybinių organizacijų ☐ Kita (Konkurencijos taryba, Žemės ūkio agentūra)

Pastabas projektui pateikė TM ir EIM. Į minėtų institucijų pastabas atsižvelgta bei suderinta darbo tvarka.

PASIŪLYMAI IR KITI SVARBŪS ASPEKTAI

Siūloma Projektus svarstyti tarpinstituciniame pasitarime ir Vyriausybės posėdyje (A dalyje).

Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupė 2026-08-13 išvadoje Nr. NV-2139 nurodo, kad pastabų ir pasiūlymų neturi.

PAŽYMĄ PARENGĖ	Jurgita Gaižiūnienė
	Ekonomikos politikos grupė, Pavaduojantis/ti (pavaduojamojo pavardė)